

GIỚI THIỆU PHẦN MỀM VIETINFOR 4.0 VÀ CƠ SỞ DỮ LIỆU VDD1990-2003

TS. Nguyễn Văn Tiến
Phó Tổng cục Trưởng Tổng cục Thống kê

Năm 2002 lần đầu tiên phần mềm ChildInfo do Tổ chức Quốc tế cung cấp được giới thiệu ở Việt Nam. Tổng cục Thống kê là cơ quan được tiếp nhận và quản lý phần mềm này để lưu trữ các chỉ số liên quan đến trẻ em, phụ nữ. Nhưng do mối liên kết giữa các chỉ số trẻ em, phụ nữ với các chỉ số phát triển xã hội cũng như các yêu cầu chung về việc lưu trữ và khai thác thông tin chưa được chặt chẽ. Vì vậy, phần mềm này đã được các Tổ chức Quốc tế phát triển thành phần mềm DevInfo và đã được ứng dụng ở hầu hết những nước đang phát triển và đặc biệt được sử dụng thành công ở Việt Nam trong năm 2003 và 2004.

Để mở rộng phạm vi sử dụng phần mềm DevInfor ở Việt Nam, đặc biệt đối với cán bộ cấp địa phương như tỉnh, huyện, xã những người không biết tiếng Anh, năm 2005 với sự hỗ trợ kỹ thuật của chuyên gia thuộc tổ chức Liên Hợp Quốc, TCTK và UNICEF Việt Nam đã Việt hoá thành phần mềm VietInfor 4.0.

Qua gần 6 tháng nỗ lực hoạt động để hoàn thiện phần mềm và xây dựng cơ sở dữ liệu, trước hết là cơ sở dữ liệu về các Mục tiêu Phát triển Thiên niên kỷ (MDGs) và các Mục tiêu Phát triển của Việt Nam (VDGs) trong giai đoạn 1990-2003, đến nay sau khi thử nghiệm và góp ý của đồng đảo các cơ quan trong nước và Quốc tế, TCTK đã hoàn thành 2 ấn phẩm:

1. Phần mềm VietInfo 4.0

- Phần mềm VietInfor 4.0 là một hệ thống quản lý cơ sở dữ liệu, cho phép người sử dụng tiến hành nhập, chỉnh sửa, cập nhật cơ sở dữ liệu, khai thác và trình bày thông tin dưới nhiều hình thức phong phú như bảng biểu, các loại đồ thị, bản đồ Việt Nam (từ Trung ương đến cấp xã).

- Phần mềm VietInfor 4.0 được thao tác thông qua hệ thống menu và được liên kết trực tiếp với Microsoft Office (MS Word, MS Excel, Powerpoint,..)

- Phần mềm VietInfor 4.0 là công cụ rất hữu ích cho quản lý số liệu và thông tin vĩ mô cũng như thông tin chuyên ngành ở cấp trung ương, tỉnh, huyện và xã.

- Phần mềm VietInfor 4.0 rất thuận tiện cho người sử dụng cả những người không biết tiếng Anh và đặc biệt đối với cán bộ cấp tỉnh, huyện và xã. Toàn bộ tài liệu hướng dẫn sử dụng, cập nhật, quản trị và sử dụng số liệu đều đã được dịch ra tiếng Việt Nam.

2. Cơ sở dữ liệu (CSDL) VDD từ 1990 đến 2003

Trong thời gian vừa qua TCTK đã xây dựng cơ sở dữ liệu MDGs và VDGs của Việt Nam giai đoạn 1990-2003 (được gọi là VDD1990-2003) bằng phần mềm Infor 4.0. Cơ sở dữ liệu MDGs và VDGs của Việt Nam giai đoạn 1990-2003 bao gồm các thông tin về 48 chỉ số MDGs và 35 chỉ số VDGs từ năm 1990 đến năm 2003 của Việt Nam. Đối với mỗi chỉ số bao gồm các thông tin có liên

quan như khái niệm chỉ số, phương pháp tính chỉ số, phân tổ số liệu cũng như các nguồn số liệu có được đối với mỗi chỉ số và các số liệu bằng số của các chỉ số này. Sử dụng cơ sở dữ liệu MDGs, VDGs của Việt Nam giai đoạn 1990-2003 giúp các nhà quản lý, lập kế hoạch cũng như làm chính sách ngoài mục đích theo dõi, giám sát các mục tiêu cũng có thể biết được hiện nay có bao nhiêu chỉ số có số liệu, bao nhiêu chỉ số chưa có để có thể khuyến nghị các cơ quan Chính phủ quan tâm hỗ trợ trong tương lai để có điều kiện tổ chức thu thập số liệu. Hai sản phẩm này có thể khai thác dễ dàng bằng các máy tính cá nhân.

Với chức năng quản lý Nhà nước về lĩnh vực thống kê, TCTK có trách nhiệm quản lý, duy trì, cập nhật, phổ biến phần mềm VietInfo 4.0 và cơ sở dữ liệu MDGs, VDGs của Việt Nam giai đoạn 1990-2003 tới cơ quan Chính phủ ở các cấp, các ngành, các tổ chức trong nước và quốc tế trong thời gian hiện tại và tương lai. Thực tế trong thời gian vừa qua, sau khi TCTK tham dự lớp tập huấn năm 2002 ở Bangkok và trực tiếp quản lý, phần mềm ChildInfo được phát triển thành phần mềm DevInfo và VietInfo 4.0. Trên cơ sở đó, TCTK đã phối hợp với UNICEF trong khuôn khổ dự án “Thống kê trẻ em và Phụ nữ” đã tiến hành các khoá đào tạo cho một số Bộ, ngành, tỉnh thành phố về sử dụng phần mềm này cho công tác xây dựng cơ sở dữ liệu để theo dõi, giám sát các mục tiêu cho từng lĩnh vực của mỗi cơ quan đang quản lý.

Năm 2005, với sự hỗ trợ của các chuyên gia Liên Hợp Quốc và UNICEF TCTK đã sử dụng phần mềm VietInfo 4.0 trong việc cập nhật bổ sung các chỉ số MDGs và VDGs hình thành nên Cơ sở dữ

liệu MDGs và VDGs của Việt Nam giai đoạn 1990-2003. Thực hiện cập nhật phần mềm mất khá nhiều thời gian do đây là sản phẩm đầu tiên của việc ứng dụng công nghệ VietInfo 4.0 để xây dựng cơ sở dữ liệu. Tuy nhiên, khi khai thác và sử dụng cơ sở dữ liệu này cũng còn hạn chế là số liệu chưa có được đến cấp huyện, cấp xã và một số chỉ số chưa có đầy đủ số liệu. Để phát huy hơn nữa việc ứng dụng phần mềm Infor 4.0 trong thời gian tới TCTK cần tiến hành các công việc sau:

- TCTK tiếp tục quản lý duy trì, cập nhật và phổ biến hệ thống quản lý, khai thác sử dụng cơ sở dữ liệu VietInfo 4.0. Đồng thời, TCTK tiếp tục cùng với UNICEF và các tổ chức của LHQ hoàn thiện phần mềm VietInfo 4.0 cho phù hợp và tiện lợi nhất;

- Mở rộng hơn nữa phạm vi phổ biến VietInfo 4.0 đến các tổ chức, các bộ/ngành cả cấp trung ương và địa phương; trước hết năm 2005 nên đào tạo cho các đối tượng ở các cơ quan Trung ương, các Cục Thống kê tỉnh/thành phố, các phòng thống kê huyện.

- Phối hợp với các Bộ/ ngành ở cấp Trung ương xây dựng cơ sở dữ liệu chuyên ngành để theo dõi, giám sát các mục tiêu do ngành quản lý, đặc biệt chú trọng vào việc hỗ trợ các sở ban ngành tại các địa phương để đảm bảo việc cung cấp và lưu trữ số liệu từ cấp cơ sở như tỉnh, huyện.

Đây là thành quả ban đầu của hoạt động phối hợp giữa TCTK và tổ chức Liên Hợp Quốc và UNICEF trong năm 2005. Có được thành quả này nhờ có sự trợ giúp nỗ lực về kỹ thuật của các chuyên gia Liên Hợp Quốc, đặc biệt là UNICEF và sự ủng hộ tích cực của Lãnh đạo và sự nỗ lực của các cán bộ TCTK. ■